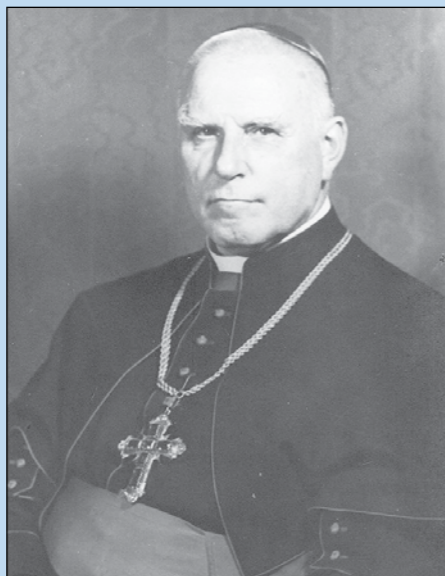

Co to znamená mít odvahu či statečnost? Možná nás napadne, že kdo se bojí, nesmí do lesa. Nebo že odvážnému štěstí přeje. Stateční hrdinové jsou vyznamenáváni prezidenty či jinými významnými lidmi, protože neměli strach a vykonali něco mimořádného pro vlast či pro lidi kolem sebe.

PETR JANŠTA

V roce 1940 – tedy uprostřed bojů druhé světové války – napsaly americké noviny The New York Times o hraběti Clemensi Augustovi von Galenovi (1878–1946), že se jedná o „nejzapřisáhlejšího odpůrce nacionálněsocialistického režimu“ (tj. hitlerovského nacizmu v Německu). Jeho proslulá kázání dokonce shazovala anglická RAF (britské královské letectvo) nad Berlínem a jinými německými městy při kobercových náletech Německa Spojenci, kdy tato palebná agónie měla vyhladit celá města a bombardovat průmyslové a vojenské cíle. Münsterský biskup hrabě von Galen projevil obrovskou odvahu, že se dokázal postavit Hitlerovi, nacistům, dokázal ve svých plamenných kázáních v roce 1941 zaútočit na samotnou podstatu zrudného nacistického režimu, odvahu a statečnost však ukázal také po válce, kdy Spojenci okupovali Německo a chtěli Něm-

ce co nejvíce ponižit. Tehdy von Galen znovu hřímal z kazatelny. Poslední dopis Piu XII. před svým odjezdem do Říma, aby převzal kardinálský klobouk, psal von Galen 6. ledna 1946. Onoho dne slavil slavnost Zjevení Páně na troskách svatyně v Telgte. Jeho homilie končila slovy: „Za nacizmu jsem to řekl otevřeně a napsal jsem to přímo i Hitlerovi v roce 1939, kdy ještě žádná moc nezasáhla, aby zhatila jeho výbojně záměry: Základem státu je spravedlnost; nebude-li nastolena spravedlnost, náš národ zahyne na vnitřní rozklad. Dnes musím říct: nebude-li mezi

národy respektováno právo, pak nikdy mezi nimi nedojde k pokoji a smíru.“

Clemens August von Galen se narodil 16. března 1878 na zámku Dinklage nedaleko Münsteru v německém Vestfálsku. Vyrůstal v katolické rodině a po maturitě nastoupil na dráhu kněžství. V květnu 1904 přijal v münsterské katedrále svátost kněžství. Po devětadvaceti letech kněžské služby hlavně v Berlíně, kde prožil první světovou válku i dobu tzv. výmarské republiky, neúspěšného pokusu o demokratické Němec-

ko, byl v září 1933, několik měsíců po Hitlerově převzetí moci, jmenován biskupem v Münsteru. Za biskupské heslo si hrabě von Galen zvolil Nec laudibus, Nec timore. (Ni chválami, ni strachem nesejdu z Božích cest). Už na jeho biskupském svěcení v říjnu 1933 se nedaly přehlédnout přílbice s hákovým křížem Třetí říše, přítomné na intronizaci. Tehdy ještě příslušníci nacionálního socializmu netušili, že tento biskup šlechtických kořenů a vrozených vlasteneckých postojů zlomí jejich vzpurnost.

Von Galen hned od začátku své biskupské dráhy kritizoval nacionálněsocialistický režim. Jako první se postavil proti zvěrstvům a násilí hnědého teroru, veřejně vystupoval proti eutanazijnímu programu nacistů, tvrdě sepsul knihu Alfreda Rosenberga Mýtus XX. století, stěžejní dílo nacizmu, a neustále poukazoval na protikřesťanský charakter nacizmu, ba varoval před tím, že tento útok proti křesťanství přesahuje co do ničivého násilí všechno, co doposud známe z dějin civilizace. Odpověď na sebe nenechala dlouho čekat: Rosenberg i Göring, tehdejší šéf gestapa, se snaží jej zničit tím, že proti němu poštvou lidi. Ale von Galen je mezi lidmi v celém Vestfálsku tak oblíben, že 8. července 1935 je na jeho podporu svolán masový průvod věřících. To mu zachránilo život, protože Hitler a hlavně Goebbels, ministr propagandy, se i v pozdějších dobách báli zasáhnout proti takovému množství lidí v Německu, protože by se lidé obrátili proti nim, a také na frontě později za války by to nemělo dobrý vliv na vojáky. S von Galenem si to chtěli vyřídit až po válce, ale k tomu – jak víme – již nedošlo.

A jak odvaha a statečnost tohoto „Münsterského lva“, jak mu bylo přezdíváno, vyvrcholily? Nyní následuje výčet jeho hrdinských činů: Při vydání encykliky Mit brennender Sorge, v níž papež Pius XII. do té doby nejpříkřeji odsoudil nacizmus ve všech podobách, vytisknul von Galen ve své diecézi 120 000 kopií této encykliky.

V červenci 1941 pronesl tento neohrožený biskup tři slavná kázání, v nichž do mrtvé rozebral ničivost nacizmu a nařkl gestapo z pronásledování a zabíjení nevinných Němců. Tato tři kázání byla tištěna po celém světě – tajně či svobodně – byla shazována na bojištích druhé světové války, byla

opisována a německý národ jim naslouchal s velkým uznáním. Sice byl vestfálský biskup nacisty neustále napadán, nepěstal však s tímto hrdinským bojem a vytrval až do konce války. Sám papež Pius XII. jej považoval za hrdinu, jeho kázání četl svým nejbližším a po válce (18. února 1946) mu za tyto nesmírné zásluhy o neohroženou obranu Církve daroval kardinálský klobouk. Při této slavnosti se mu dostalo od všech přítomných neutuchajícího aplausu.

Kardinál von Galen zemřel na zánět dutiny břišní 22. března 1946 a pozdější papež a nyní již světec Pavel VI. napsal v kondolenci německému velvyslanci ve Vatikánu: „Smrti tohoto preláta ztratila vaše vlast jednu z největších osobností naší doby.“ Papež Benedikt XVI. blahorečil Vestfálského lva v roce 2005.

Zdroje:
<https://www.pustimer-farnost.cz/farni/fa41.pdf>
http://www.katopedia.cz/index.php?tit-le=Clemens_August_von_Galen

Nejúspěšnějšímu obchodníkovi světa se podařilo prodat ledničku Eskymákovi. Když mu za půl roku volá, jak je se zbožím spokojen, Eskymák odpoví: „Paráda. Jenom mi dá zabrat, když mám nasekat led na malé kousky a poskládat do těch místiček na led.“
Nezbedův humor 4

Foto: German Federal Archives, Deutsche Bundespost, Bundesarchiv, Domkapitular Gustav Albers

Předsevzetí

Zpovědník se mě ptal, jaké mám předsevzetí, a já nevím, jak si dát dobré předsevzetí, které se dá splnit.

Daniel, 13 let

Milý Danieli, na úvod bych rád vysvětlil, proč je dobré dávat si předsevzetí. Při každé svaté zpovědi máme mít obecný úmysl už více nehešit. Ze zkušenosti ale víme, že nedokážeme změnit všechno najednou, i když se snažíme. Předsevzetí nám má pomoci soustředit síly na jednu konkrétní věc. Máme tak větší šanci, že uděláme alespoň v dané oblasti nějaký pokrok. Navíc mezi ctnostmi (tj. dobrými návyky) existují vzájemné vztahy. Sv. Tomáš Akvinský píše, že ctnosti rostou společně, tak jako prsty na ruce. Zlepšme-li se v jedné, nevědomky se zdokonalujeme i v ostatních.

Při výběru předsevzetí je nejprve dobré poprosit o pomoc Ducha Svatého. Z úkolů, které tě napadnou, hledej to nejdůležitější. Přemýšlej, co nejvíce narušuje tvé vztahy

s Bohem a s druhými. Můžeš se poradit se zpovědníkem nebo s někým, kdo tě dobře zná, např. s rodiči.

Stanov si předsevzetí co nejkonkrétněji. Přesněji pak zacilíš i své úsilí a snáze dosáhneš vítězství. Bojuješ-li například s pohodlností, obecné předsevzetí „Nebudu líný!“ se bude těžko plnit i vyhodnocovat. Lépe uděláš, když si jasně pojmenuješ, jak chceš s leností bojovat, třeba „Každé ráno vstanu hned po zazvonění budíku!“

Nedávej si latku ani příliš vysoko, ani příliš nízko. Bude-li předsevzetí moc lehké, jeho splněním téměř nikam nepokročíš. Bude-li naopak nad tvé síly, mohl by ti nezdar úplně vzít chuť na sobě pracovat.

Každé ráno si můžeš úkol připomenout a poprosit Boha o sílu k jeho plnění. Při večerní modlitbě zase zpytuj svědomí zvláště s ohle-

dem na to, jak se ti podle předsevzetí dařilo jednat. Za úspěch poděkuj – je především výsledkem působení Boží milosti. Za nezdar odpros a požádej o sílu začít znovu. Při další svaté zpovědi je vhodné zmínit, jak se ti s ohledem na předsevzetí vedlo.

Nejdůležitější není viditelný pokrok, ale to, jestli jsme vytrvali v zápase.

otec Jiří Smolek

Foto: contrastwerkstatt - Adobe stock